

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту
(найменування кафедри)

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістр
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
за освітньою програмою Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності
на тему: Облік, аналіз та контроль витрат телекомунікаційного підприємства
(на прикладі ТОВ «Белнет»)

Виконавець:

студентка ЦЗВФН

Боброва Вікторія Миколаївна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

канд. екон. наук, доцент

(науковий ступінь, вчене звання)

Чернишова Людмила Вікторівна

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Одеса 2024

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми дослідження зумовлена важливістю забезпечення ефективного управління витратами на телекомунікаційних підприємствах, які функціонують у динамічному і конкурентному середовищі. Сучасний розвиток телекомунікаційних технологій, зростання попиту на послуги доступу до мережі інтернет та цифрового телебачення, а також необхідність адаптації до стрімких змін у законодавстві та ринкових умовах вимагають удосконалення системи обліку, аналізу та контролю витрат.

Для телекомунікаційних підприємств, зокрема для ТОВ «Белнет», ефективне управління витратами є вкрай важливим для забезпечення фінансової стабільності, конкурентоспроможності та підвищення якості послуг. Це особливо актуально з огляду на значну частку витрат, пов'язаних із впровадженням нових технологій, обслуговуванням складної інфраструктури, орендою каналів зв'язку, технічним обслуговуванням і розвитком мереж.

Недостатня увага до організації обліку та аналізу витрат може призводити до фінансових ризиків, перевитрат ресурсів, уповільнення процесів прийняття управлінських рішень і втрати конкурентних позицій. Водночас належна організація облікових і контрольних процесів дозволяє оптимізувати витрати, підвищити ефективність операційної діяльності та сформувати достовірну інформаційну базу для складання звітності та прийняття стратегічних рішень.

Дослідження питань обліку, аналізу та контролю витрат телекомунікаційного підприємства також актуальне у контексті посилення вимог до прозорості та відповідності облікової інформації національним й міжнародним стандартам обліку та фінансової звітності. Це є основою для підвищення довіри до вітчизняних підприємств з боку інвесторів, партнерів і клієнтів. Обрана тема дослідження має важливе теоретичне та практичне значення для вдосконалення системи управління витратами та підвищення ефективності діяльності підприємства в умовах сучасного економічного середовища.

Метою дослідження є узагальнення теоретичних положень, діючої практики обліку, аналізу та контролю витрат телекомунікаційних підприємств, а також розробка пропозицій щодо її удосконалення.

Відповідно до мети, у роботі поставлені та підлягають вирішенню наступні завдання:

- встановити економічну сутність витрат та їх роль у системі управління діяльністю підприємств;
- розглянути класифікацію та порядок визнання витрат відповідно до чинних нормативних документів;
- проаналізувати дискусійні питання щодо обліку витрат на телекомунікаційних підприємствах;
- надати загальну організаційно-економічну характеристику ТОВ «Белнет»;
- дослідити документальне забезпечення операцій, пов'язаних із витратами, на досліджуваному підприємстві;
- розглянути порядок ведення синтетичного та аналітичного обліку витрат на ТОВ «Белнет»;

- вивчити діючу систему внутрішнього контролю витрат на телекомунікаційною підприємстві;
- сформулювати рекомендації щодо вдосконалення діючої системи обліку та внутрішнього контролю витрат на ТОВ «Белнет»;
- провести аналіз динаміки, складу та структури витрат підприємства.
- побудувати економіко-математичну модель за допомогою якої можливо визначити напрями оптимізації витрат на ТОВ «Белнет».

Об’єкт і предмет дослідження. Об’єкт дослідження – процес формування інформаційного забезпечення системи обліку, аналізу та контролю витрат телекомунікаційного підприємства. Предмет дослідження – сукупність теоретико-методичних положень та прикладних аспектів обліку, аналізу і внутрішнього контролю витрат на прикладі ТОВ «Белнет».

Методи дослідження. Для досягнення поставлених цілей у кваліфікаційній роботі було застосовано діалектичний метод пізнання та системний підхід до аналізу економічних явищ і процесів, що дозволило здійснити комплексне дослідження проблем обліку, аналізу та контролю витрат на телекомунікаційному підприємстві. У процесі дослідження використовувались загальнонаукові методи, такі як спостереження, абстракція, індукція та дедукція, які дали змогу дослідити специфіку організації обліку витрат на підприємстві та виявити проблемні аспекти. Методи аналізу та синтезу, а також узагальнення застосовувалися для формування висновків і розробки пропозицій щодо удосконалення облікової політики та системи внутрішнього контролю витрат. Метод вимірювання взаємозв’язків використовувався для аналізу структури та динаміки витрат підприємства. Також було застосовано спеціальні методи: вертикальний та горизонтальний аналіз, коефіцієнтний і факторний аналіз. Ці методи дозволили оцінити вплив витрат фінансові результати діяльності підприємства та визначити основні фактори, які впливають на формування собівартості послуг. Методи економіко-математичного моделювання, а саме, кореляційно-регресійний аналіз, використовувався для виявлення можливостей оптимізації витрат на досліджуваному підприємстві. Прийоми порівняння та узагальнення допомогли сформулювати практичні рекомендації щодо вдосконалення системи управління витратами.

Інформаційною базою дослідження слугували законодавчі та нормативно-правові акти України, зокрема Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», Податковий кодекс України, національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, галузеві рекомендації щодо організації обліку та контролю витрат на підприємствах телекомунікаційної галузі. У дослідженні використовувалися матеріали науково-практичних конференцій, монографії, фахові видання, професійні періодичні видання, а також інформаційні ресурси мережі інтернет. Практична інформація була отримана з установчих документів, первинних документів, реєстрів бухгалтерського обліку та управлінських звітів ТОВ «Белнет». Використання зазначеної інформації забезпечило обґрунтованість проведених досліджень і достовірність отриманих результатів.

Структура та обсяг роботи. Кваліфікаційна робота Бобрової В.М. складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел

(94 найменування) та додатків. Загальний обсяг роботи становить 149 сторінок. Основний зміст викладено на 139 сторінках. Робота містить 18 таблиць, 12 рисунків.

Публікації та апробація результатів дослідження. Авторкою пройдено апробацію результатів дослідження шляхом участі у International scientific and practical conference of accounting ISCA 2024 і опубліковано статтю – Viktoria Bobrova, Hanna Moskaliuk «Accounting for retro discounts, bonuses and guarantees in accordance with International financial reporting standards» // International scientific and practical conference of accounting ISCA 2024 (April 5-6, 2024), Chisinau, Republic of Moldova. 2024. P. 88-94.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі **«Теоретичні основи обліку витрат підприємства»** досліджено економічну сутність витрат та їх роль в управлінні підприємством; відображено класифікацію та визнання витрат підприємства; досліджено дискусійні питання щодо обліку витрат на телекомунікаційних підприємствах.

У другому розділі **«Організаційно-методичні засади обліку витрат та ТОВ «Белнет»** надано організаційно-економічну характеристику підприємства; вивчено діючу практику документування витрат, особливості їх відображення в програмі «BAS.Бухгалтерія».

У третьому розділі **«Внутрішній контроль та економічний аналіз витрат на ТОВ «Белнет»** вивчено діючу систему внутрішнього контролю витрат на телекомунікаційною підприємстві й запропоновано комплекс рекомендацій щодо удосконалення обліку та внутрішнього контролю витрат підприємства. Проведено аналіз динаміки, складу та структури витрат підприємства; побудовано економіко-математичну модель, за допомогою якої визначено напрями оптимізації витрат на ТОВ «Белнет».

ВИСНОВКИ

У результаті дослідження можна зробити наступні загальні висновки.

1. У кваліфікаційній роботі було розглянуто економічну сутність витрат як ключового елемента господарської діяльності підприємства. Проаналізовано різні підходи до трактування понять «витрати» та «затрати», що дозволило глибше зрозуміти їхнє місце в обліку та системі управління підприємством. Здійснено групування існуючих підходів до визначення понять «витрати», «затрати», «управління витратами», а також зроблена спроба надати власне визначення поняттю «витрати» з урахуванням недоліків існуючих трактувань. Розроблена нами систематизація класифікаційних ознак здійснена з урахуванням особливостей обліку та управління витратами, з позиції того, щоб кожна група чітко відповідала певній функції або аспекту обліку. На підставі опрацювання різних класифікаційних підходів нами було систематизовано різні класифікації витрат на шість різних груп з урахуванням особливостей обліку та управління витратами: за відношенням до обліку та звітності; за економічною природою та складом; за призначенням і функціями; за впливом на собівартість та готовність продукції; за поведінковими характеристиками; за часовими характеристиками.

2. Встановлено, що порядок оцінки витрат регулюється низкою нормативно-правових документів, які надають основу для правильного відображення

витрат у звітності підприємства, серед яких: Податковий кодекс України, Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку, Міжнародні стандарти фінансової звітності, інші нормативні документи Міністерства фінансів України.

3. У кваліфікаційній роботі було досліджено дискусійні питання щодо обліку витрат на телекомунікаційних підприємствах, акцентуючи увагу на ролі облікової політики та облікових оцінок у цьому процесі. Облікова політика визначає сталі підходи до відображення витрат (методи амортизації, модель обліку запасів), тоді як облікові оцінки є змінними показниками, які можуть коригуватися залежно від стану активів або змін у технологіях. Такий підхід дозволяє підприємствам більш гнучко реагувати на динамічні зміни у сфері телекомунікацій, зокрема швидке оновлення обладнання. Акцентовано увагу на важливості правильного розмежування облікової політики та облікових оцінок, оскільки помилки в їх класифікації можуть викривлювати фінансову звітність і показники рентабельності, що негативно впливає на управління витратами. Зміни в обліковій політиці через законодавчі вимоги або потреби у точному відображенні подій мають бути прозоро відображені. Правильна організація обліку є важливим інструментом для аналізу собівартості та ефективного управління витратами.

У роботі досліджено вибір параметрів оцінки активів, зобов'язань та витрат, зокрема критерії суттєвості для фінансової звітності. Встановлено, що суттєва інформація може впливати на рішення користувачів звітності, а поріг суттєвості залежить від національних та міжнародних стандартів. Виявлено складнощі малих і середніх підприємств через обмежені ресурси, що призводить до інтуїтивного підходу при визначенні порогу. Підкреслено важливість врахування масштабів діяльності та галузевих особливостей для оптимізації порогу суттєвості, що важливо для точності звітності, зокрема для телекомунікаційних підприємств з високовартісними активами.

4. У кваліфікаційній роботі було розглянуто організаційно-економічну характеристику ТОВ «Белнет», яке спеціалізується на наданні телекомунікаційних послуг, зокрема забезпеченні доступу до мережі інтернет в Одеській та Миколаївській областях. Підприємство займає лідерську позицію в регіоні, обслуговуючи як роздрібних споживачів, так і юридичних осіб. Особлива увага приділяється співпраці з бюджетними установами, що вимагає високого рівня відповідальності та дотримання законодавчих вимог. Організаційна структура підприємства сприяє ефективному розподілу обов'язків і забезпечує скоординовану роботу ключових підрозділів.

Бухгалтерський облік на підприємстві здійснюється централізовано, з використанням програмного забезпечення «BAS.Бухгалтерія», що дозволяє автоматизувати основні бухгалтерські операції та забезпечує відповідність сучасним вимогам законодавства. Це програмне забезпечення оптимізує обробку даних, підвищує точність фінансових розрахунків і підтримує аналітичний облік, що важливо для специфіки діяльності підприємства, зокрема обліку основних засобів та розрахунку собівартості послуг.

Досліджуване підприємство активно використовує програмне забезпечення «М.Е.Дос» для реєстрації податкових накладних, складання та подання фінансової та

податкової звітності, а також активно здійснює обмін електронними документами з контрагентами та контролюючими органами. ТОВ «Белнет» має Наказ про облікову політику, який визначає порядок ведення бухгалтерського обліку, оцінку активів та зобов'язань, а також визначає відповідальних осіб. Документообіг з покупцями та постачальниками організовано через електронні системи «М.Е.Дос» та «Вчасно», що сприяє ефективному веденню бухгалтерії та подачі податкової та статистичної звітності в електронному вигляді.

5. У роботі досліджено процес документального оформлення матеріальних витрат на ТОВ «Белнет». Акцентовано увагу на важливості належного оформлення первинних документів, що підтверджують закупівлю матеріалів, їхнє використання та своєчасне списання, що забезпечує правильне складання звітності та надання достовірної інформації як для внутрішніх цілей, так і для податкових органів. Розглянуто основні типи первинних документів, що використовуються на підприємстві для обліку товарно-матеріальних цінностей, паливно-мастильних матеріалів, розрахунків з працівниками та інших операцій. Встановлено, що важливу роль в організації бухгалтерського обліку відіграють організаційно-розпорядчі документи, зокрема Статут підприємства та Положення про облікову політику, що визначають принципи та процедури обліку на підприємстві.

6. Особливості обліку витрат на ТОВ «Белнет» були розглянуті з акцентом на класифікацію витрат, документообіг та методи обліку запасів і основних засобів. Встановлено, що для підтвердження витрат на придбання та використання матеріальних ресурсів підприємство застосовує різноманітні первинні документи, зокрема рахунки-фактури, накладні, платіжні доручення, довіреності та товарно-транспортні накладні. Вартість товарно-матеріальних цінностей розраховується за методом ФІФО, що дозволяє точно оцінювати вартість запасів. Крім того, для списання матеріалів на будівництво використовуються внутрішні документи, зокрема акти списання та введення в експлуатацію основних засобів.

Документи для обліку наднормативних витрат на підприємстві включають акти пошкодження майна, акти про аварійний ремонт, акти виконаних робіт, а також накази керівника щодо списання витрат на форс-мажорні події. Всі ці документи забезпечують належне документальне оформлення наднормативних витрат і їх відображення у бухгалтерії через прибуткові та видаткові накладні та інші бухгалтерські регістри. Загалом, облікова система підприємства відповідає вимогам законодавства та сприяє ефективному управлінню витратами.

7. У роботі було розглянуто синтетичний та аналітичний облік витрат на ТОВ «Белнет», який ведеться з використанням рахунків класу 9 "Витрати діяльності", що дозволяє деталізувати витрати за функціональними напрямками діяльності. Синтетичний облік узагальнює інформацію про витрати підприємства в розрізі рахунків 903, 92, 93, 95 та 97, забезпечуючи оперативність отримання фінансових даних. Аналітичний облік деталізує витрати за статтями, що дозволяє аналізувати структуру витрат і приймати ефективні управлінські рішення. Програма «BAS.Бухгалтерія» додатково підтримує деталізацію за статтями витрат і підрозділами, підвищуючи точність аналізу.

8. На ТОВ «Белнет» для автоматизації бухгалтерського обліку використовується програмний продукт «BAS.Бухгалтерія», який забезпечує ведення

обліку матеріалів, основних засобів, оплати праці, податкових зобов'язань та ін. Основні документи включають «Надходження товарів і послуг», «Передача устаткування у монтаж» та «Введення в експлуатацію основних засобів», забезпечують контроль за надходженням, списанням та введенням активів в експлуатацію. Також на досліджуваному підприємстві часто відбуваються операції із МШП, облік руху яких здійснюється за допомогою документів підсистеми «Передача малоцінних активів в експлуатацію» та «Списання МШП з експлуатації».

Документ «Закриття місяця» дозволяє автоматизувати регламентні операції, включаючи нарахування амортизації, а «Визначення фінансових результатів» забезпечує остаточний розрахунок фінансових показників підприємства. Завдяки цьому програмному забезпеченню підприємство спрощує облік, покращує управління активами та економить час.

9. У даній кваліфікаційній роботі розглянуто специфічні риси, які впливають на контроль витрат підприємств телекомунікаційної галузі, а також окреслено нормативно-правову базу контролю витрат на різних рівнях регулювання. Встановлено основні прийоми внутрішнього контролю, які були нами класифіковані на дві категорії: документальні (арифметична, формальна, нормативно-правова, експертна, логічна перевірка) та фактичні прийоми (інвентаризація, огляд, спостереження). Розглянуто основні етапи проведення внутрішнього контролю, а також надана спроба розглянути проведення внутрішнього контролю на ТОВ «Белнет» через п'ять послідовних етапів контрольних процедур: планування, реалізацію заходів, спрямованих на перевірку правильності обліку витрат, аналіз результатів перевірки та оцінку виявлених відхилень, впровадження заходів за результатами контролю та оцінка їх ефективності.

10. У процесі вивчення діючої практики обліку та дослідження системи внутрішнього контролю на ТОВ «Белнет» нами було встановлено наступні помилки та неточності:

На ТОВ «Белнет» виявлено порушення у веденні первинної документації, зокрема відсутність реквізиту «посада відповідальної особи» в паперових і електронних документах постачальників. Це суперечить вимогам ст. 9 Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» та створює ризики невизнання господарських операцій податковими органами, що може призвести до штрафів і коригування витрат. Для усунення цієї проблеми рекомендовано провести перевірку первинної документації за останні три роки, запросити постачальників внести виправлення та закріпити вимогу щодо повноти реквізитів у договорах із контрагентами. Додатково важливо впровадити внутрішній контроль за отриманими документами та налаштувати шаблони електронних документів у системі «М.Е.Дос» для автоматичного заповнення обов'язкових реквізитів.

На досліджуваному підприємстві затверджена облікова політика, але виявлено недоліки у регламентації порядку відображення витрат у разі несвоєчасного отримання первинних документів. Це створює ризики несвоєчасного відображення витрат і помилок у фінансовій та податковій звітності, особливо у роботі з контрагентами, які несвоєчасно надають документи. Законодавством України передбачено два методи виправлення таких ситуацій: 1. відображення витрат на

підставі розрахункових сум, як це визначено п. 2.6 та п. 3.5 Положення №88, або 2. перенесення операцій на наступний період після отримання первинного документа з внесенням уточнень до звітності відповідно до вимог Податкового кодексу України. В обліковій політиці підприємства необхідно чітко визначити, який саме підхід застосовується, що дозволить забезпечити відповідність законодавчим нормам, зокрема Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність», і уникнути ризиків санкцій чи помилок у звітності. Також доцільно закріпити в обліковій політиці можливість використання внутрішнього первинного документа, як це регламентовано Положенням №88, для тимчасового відображення операцій до надходження підтверджуючих документів від контрагентів. Також рекомендуємо ТОВ «Белнет» у договорах з контрагентами передбачати чіткі терміни передачі первинних документів, із зазначенням відповідальності за їх порушення, а відповідальність за своєчасне отримання документів закріпити за певними працівниками бухгалтерії або іншого відповідного відділу, що забезпечить кращий контроль над виконанням процесу.

В процесі вивчення системи внутрішнього контролю на ТОВ «Белнет» нами було встановлено, що вона демонструє досить високий рівень організованості завдяки регулярним інвентаризаціям активів і зобов'язань, залученню фахівців до перевірок інфраструктури та діяльності інвентаризаційної комісії, що сприяє забезпеченню достовірності облікових даних і прозорості процедур. Однак відсутність механізму складання попередніх калькуляцій собівартості робіт створює ризики для ефективного планування ресурсів, контролю витрат та аналізу відхилень між фактичними і очікуваними витратами. На нашу думку, запровадження планових калькуляцій дозволить підприємству точніше оцінювати ресурси для кожного проекту, мінімізувати ризики перевитрат і вдосконалити фінансове управління. Такі калькуляції підвищать аналітичність обліку, сприятимуть точності розрахунків собівартості послуг, покращать прогнозування витрат та забезпечать своєчасне реагування на відхилення. Це стане важливим стратегічним кроком для покращення фінансової прозорості та управлінських рішень досліджуваного підприємства.

Ще однією слабкою стороною системи внутрішнього контролю на досліджуваному підприємстві є слабка система захисту даних, що потенційно створює суттєві ризики у сфері збереження електронних документів і забезпечення безперервності бізнес-процесів. Зокрема, сертифікати електронного цифрового підпису (ЄЦП) зберігаються лише на одному комп'ютері головного бухгалтера, а резервне копіювання даних у програмі М.Е.Дос не налаштовано. Така ситуація створює загрозу втрати доступу до ЄЦП або документів через технічні несправності, кібератаки чи фізичне пошкодження обладнання, що може призвести до штрафів, зупинки бізнес-процесів або порушення договірних зобов'язань. Рекомендуємо організувати резервне копіювання сертифікатів ЄЦП на захищені зовнішні носії, впровадити автоматизоване резервування даних М.Е.Дос із регулярним тестуванням їх відновлення, а також призначити відповідального за архівування та безпеку даних. Це дозволить знизити ризики втрат, забезпечити безперервність роботи та підвищити рівень інформаційної безпеки підприємства.

11. Аналіз фінансового стану ТОВ «Белнет» показав, що чиста виручка від надання телекомунікаційних послуг у 2023 році порівняно із 2021 роком зросла на 49%.

Чистий прибуток у 2023 році порівняно із 2021 роком зріс більш ніж у 10 разів й склав 1,1 млн. грн. Між тим, якщо порівнювати 2023 рік із 2022 роком, то він зменшився на 48%. ТОВ «Белнет» протягом 2021-2023 років є фінансово стійким та платоспроможним підприємством.

Рентабельність наданих телекомунікаційних послуг на ТОВ «Белнет» зменшилась з 21,59% у 2022 році до 9,72% у 2023 році. Між тим, вважаємо, що товариство зберігає свою конкурентоспроможність у займаному ринковому сегменті.

12. Операційні витрати протягом 2021-2023 років зросли на 31%. У структурі операційних витрат найбільшу питому вагу займають інші операційні витрати. Їх питома вага у 2023 році порівняно із 2022 роком зменшилась з 49% до 43%. Зростання вказаних витрат здебільшого обумовлено зростанням витрат на оренду опор у ДЕТЕК. Компанія сплачує за кожний стовп, на якому вішає кабель. З початку війни і до кінця 2022 року діяла пільга 1 копійка за опору. В 2021 році ціна без ПДВ була 18 грн / опора, а в 2023 році – 10 грн / опора. Матеріальні витрати та витрати на оплату праці також мають тенденцію до зростання. Питома вага матеріальних витрат у структурі операційних витрат за 2021-2023 роки зросла з 14% до 28%, а витрат на оплату праці – з 15% до 19%.

Рівень операційних витрат у розрахунку на гривню чистої виручки від надання телекомунікаційних послуг наступний: у 2021 році – 0,984 грн; у 2022 році – 0,804 грн; у 2023 році – 0,865 грн.

13. Результати моделювання свідчать, що зростання коефіцієнта співвідношення між матеріальними витратами та витратами на заробітну плату із нарахуваннями призводить до зменшення операційних витрат у розрахунку на одну гривню чистої виручки від надання послуг на 0,06 грн. Збільшення коефіцієнта співвідношення періоду обороту запасів та періоду обороту кредиторської заборгованості за товари, роботи та послуги призводить до зростання операційних витрат у розрахунку на одну гривню чистого доходу на 0,012 грн. Зростання рентабельності продажів обумовлює зниження операційних витрат на одну гривню чистого доходу на 0,663 грн.

14. Узагальнення результатів проведеного моделювання дозволяє сформулювати низку рекомендацій, впровадження яких дозволить, на нашу думку, зменшити рівень операційних витрат у розрахунку на одну гривню наданих послуг на ТОВ «Белнет»:

- необхідно розширення асортименту наданих послуг, вбачається нами завдяки наданню послуг хмарного зберігання даних для малого та середнього бізнесу в регіонах;

- у віддалених регіонах, де до війни була невелика кількість абонентів, доцільно провести розрахунки щодо економічної ефективності прокладки власних ліній замість оренди вже існуючих ліній у ДЕТЕК та конкурентів.

На цей час у структурі операційних витрат 33% складає оренда ліній передач у ДЕТЕК та конкурентів. Тому доцільно провести відповідні розрахунки щодо можливості побудувати власні лінії у деяких віддалених районах, оскільки з моменту визнання досліджуваним підприємством таких районів безперспективними, на цей час ситуація могла кардинально змінитись (наприклад, в таких регіонах імовірно збільшилась кількість суб'єктів малого бізнесу, з'явилося багато переселенців). Їй буде економічно недоцільно сплачувати орендну плату конкурентам за користування їх оптоволоконними лініями.

– Задля збільшення кількості абонентів компанія може розробити спеціальні тарифи для малих та середніх підприємств, що використовують Інтернет для своїх бізнес-операцій.

– Необхідно вдатися до використання систем автоматизованого моніторингу мереж та інфраструктури.

Сформульований захід є дуже важливим для ТОВ «Белнет», адже він дозволяє забезпечити стабільність роботи телекомунікаційного обладнання, підвищити якість послуг та мінімізувати витрати, пов'язані з технічними збоями. Для підприємства, яке надає послуги інтернету та цифрового телебачення, будь-які перебої у роботі мережі можуть негативно вплинути на лояльність клієнтів та створити ризики втрати доходів. Система моніторингу дозволяє виявляти проблеми ще до того, як вони стануть критичними, а також оперативно реагувати на інциденти, скорочуючи час простою. Також такі системи спрощують процес діагностики, зменшуючи потребу в залученні персоналу для ручного моніторингу чи вирішення проблем, що знижує витрати на оплату праці технічного відділу.

Для ТОВ «Белнет», враховуючи специфіку підприємства, оптимальним буде вибір PRTG Network Monitor, який має вбудований аналізатор трафіку для виявлення вузьких місць.

Вважаємо, що запропоновані заходи дозволять зменшити рівень операційних витрат ТОВ «Белнет» у розрахунку на одну гривню наданих телекомунікаційних послуг.

АНОТАЦІЯ

Боброва В.М. Облік, аналіз та контроль витрат телекомунікаційного підприємства (на прикладі ТОВ «Белнет»)

Кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за освітньою програмою «Облік, аудит і оподаткування підприємницької діяльності».

Одеський національний економічний університет. – Одеса, 2024.

У роботі розглядаються теоретичні аспекти обліку витрат підприємства, зокрема досліджено сутність, оцінку та класифікацію витрат, нормативно-правове регулювання обліку витрат в Україні, а також проблемні питання обліку та внутрішнього контролю витрат телекомунікаційних підприємств. Вивчено діючу практику документування витрат, особливості їх відображення в програмі «BAS.Бухгалтерія», а також досліджено систему внутрішнього контролю витрат на ТОВ «Белнет». Проаналізовано загальний фінансово-господарський стан підприємства, склад та структуру витрат на досліджуваному підприємстві. Окрему увагу приділено обґрунтуванню заходів щодо підвищення ефективності управління витратами на підставі результатів кореляційно-регресійного аналізу рівня операційних витрат у розрахунку на одну гривню наданих телекомунікаційних послуг на ТОВ «Белнет». Авторкою запропоновано також комплекс рекомендацій щодо удосконалення обліку та системи внутрішнього контролю витрат на досліджуваному підприємстві.

Ключові слова: витрати, нормативне регулювання, облік, оцінка, контроль, аналіз.

ANNOTATION

Bobrova V.M. Accounting, analysis and control of expenses of a telecommunication company (using the example of «Belnet» LLC)

Qualification work for obtaining a master's degree in specialty 071 «Accounting and Taxation» under the educational program «Accounting, Auditing and Taxation of Business Activities».

Odesa National Economic University. – Odesa, 2024.

The paper examines the theoretical aspects of cost accounting, in particular, the essence, assessment and classification of costs, regulatory and legal regulation of cost accounting in Ukraine, as well as problematic issues of accounting and internal control of costs of telecommunications enterprises. The current practice of documenting costs, the peculiarities of their reflection in the «BAS. Accounting»' program, and the system of internal cost control at «Belnet» LLC are studied. The general financial and economic condition of the enterprise, the composition and structure of costs at the studied enterprise are analyzed. Particular attention is paid to substantiating measures to improve the efficiency of cost management based on the results of correlation and regression analysis of the level of operating expenses per hryvnia of telecommunication services provided by «Belnet» LLC. The author also proposes a set of recommendations for improving the accounting and internal control system of costs at the researched enterprise.

Keywords: *expenses, regulatory regulation, accounting, valuation, control, analysis.*